

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของการวิจัย

ในปัจจุบันการพัฒนา รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยมีความหลากหลายมากขึ้น โดยมีแนวโน้มของรูปแบบสถาปัตยกรรม จากการได้รับอิทธิพลของรูปแบบสถาปัตยกรรมจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตการณ์เอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมขึ้น ดังนั้น จึงเกิดกระแสการสืบสานเอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชน โดยได้จัดให้มีการสัมมนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อค้นหาแนวทางในการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติในงานสถาปัตยกรรม ในขณะเดียวกัน สถาปนิกก็ได้พยายามที่จะออกแบบงานสถาปัตยกรรมให้มีลักษณะไทย โดยการใช้รูปทรง การใช้องค์ประกอบและส่วนประณีตจากสถาปัตยกรรมในอดีตมาประยุกต์ในระดับต่าง ๆ กัน เพื่อให้เกิดงานที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัยและสามารถแสดงออกถึงลักษณะไทยในงานสถาปัตยกรรมได้มากขึ้น ดังปรากฏว่าสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ และมูลนิธิหม่อมเจ้าไฉมยากร วรวรรณ ได้พิจารณามอบรางวัลให้กับงานสถาปัตยกรรมที่มีรูปแบบไทยสมัยใหม่ ที่สามารถแสดงออกถึงลักษณะไทยในงานสถาปัตยกรรม อาทิเช่น อาคารที่ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2533 ได้แก่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย และในปี พ.ศ. 2535 ได้แก่ โรงแรม แมริออท รอยัล การ์เด้น ริเวอร์ไซด์ เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ยังหาข้อสรุปและแนวทางในการพัฒนาที่ชัดเจนไม่ได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ สำหรับการศึกษานี้ได้มุ่งศึกษาถึงการใช้องค์ประกอบสถาปัตยกรรม เช่น กาลแล บันลม ยอดจั่ว ค้ำยัน การเจาะช่องเปิด ฯลฯ และส่วนประณีตสถาปัตยกรรม เช่น รายละเอียดหน้าจั่ว รายละเอียดหัวเสา รายละเอียดบัว ลวดลายประดับ ฯลฯ ที่แสดงออกถึงลักษณะไทยในอาคารสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ การประยุกต์ใช้องค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมดังกล่าว มีผลต่อการรับรู้และการยอมรับลักษณะไทยในงานสถาปัตยกรรมแตกต่างกัน ทั้งนี้ เพื่อจะได้กำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนา รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษา รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ เกี่ยวกับองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่แสดงออกถึงลักษณะไทยในอาคารสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่เลือกศึกษา

2. ศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยในอดีต เกี่ยวกับลักษณะดั้งเดิมขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยในอดีต ที่ได้นำมาใช้ในอาคารสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่เลือกศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาลักษณะไทย และในการสร้างภาพจำลองขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

3. ศึกษาหาค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสม จากการใช้องค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ที่แสดงออกถึงลักษณะไทยในอาคารสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่สถาปนิกได้สร้างสรรค์ขึ้นเปรียบเทียบกับองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยที่แสดงออกถึงลักษณะไทยจากการสร้างภาพจำลอง

4. ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้และการยอมรับลักษณะไทย ระหว่างกลุ่มสถาปนิกกับกลุ่มบุคคลทั่วไปตามค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสม จากการใช้องค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

5. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ จากการประชุมใช้องค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยในอดีต ร่วมกับวัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่

6. สรุปและเสนอแนะเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ จากข้อพิจารณา ด้านองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ที่เกิดจากองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

2. ประเด็นในการศึกษา เป็นตัวแปรด้านรูปแบบที่แสดงถึงลักษณะไทยในด้านองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ ได้แก่ กาลม บันลม ยอดจั่ว หัวย่น ค้ำยัน และการเจาะช่องหน้าต่าง

2.2 ส่วนประณีตสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ ได้แก่ รายละเอียดหน้าจั่ว รายละเอียดหัวเสา และรายละเอียดการย่อมุมเสา

3. เกณฑ์ในการเลือกอาคารตัวอย่างมีดังนี้

3.1 เป็นอาคารที่สถาปนิกผู้ออกแบบ มีเจตนาที่ต้องการแสดงออกถึงลักษณะไทย

- 3.2 เป็นอาคารที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่มีการอ้างอิงการใช้องค์ประกอบและหรือส่วนประณีตจากสถาปัตยกรรมไทยในอดีต
- 3.3 เป็นอาคารที่เคยลงในหนังสือหรือวารสารต่าง ๆ ในฐานะงานสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์ไทย
- 3.4 เป็นอาคารที่เป็นที่รู้จักทั่วไป

จากเกณฑ์ในการเลือกอาคารตัวอย่างดังกล่าว จึงได้เลือกอาคารตัวอย่างจำนวน 11 โครงการ ที่มีองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ที่สอดคล้องกับตัวแปรด้านรูปแบบที่ทำการศึกษามีดังต่อไปนี้

อาคารที่มีการใช้องค์ประกอบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ได้แก่

- กาแล ได้แก่ โรงแรม ดิ อิมพีเรียล โกลเด้น ไทรวงเกิด จังหวัดเชียงราย
- บันลม ได้แก่ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ยอดจั่ว
 - ยอดจั่วภาคอีสาน ได้แก่ อาคารที่ทำการสำนักงานชลประทานที่ 4 จังหวัดขอนแก่น
 - ยอดจั่วภาคใต้ ได้แก่ อาคารบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- หัวย่น ได้แก่ หอประชุมกาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
- ค้ำยัน
 - ค้ำยันภาคเหนือ ได้แก่ สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย สาขาเชียงใหม่
 - ค้ำยันภาคกลาง ได้แก่ อาคารคลุมเตาทุเรียง จังหวัดสุโขทัย
- การเจาะช่องหน้าต่าง ได้แก่ อาคารหอพระ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

อาคารที่มีการใช้ส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ได้แก่

- รายละเอียดหน้าจั่ว
 - รายละเอียดหน้าจั่วภาคเหนือ ได้แก่ โรงแรม ดิ อิมพีเรียล โกลเด้น ไทรวงเกิด จังหวัดเชียงราย
 - รายละเอียดหน้าจั่วภาคกลาง ได้แก่ ไพน์เฮิร์สท์ คันทรี คลับ จังหวัดปทุมธานี
 - รายละเอียดหน้าจั่วภาคอีสาน ได้แก่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
 - รายละเอียดหน้าจั่วภาคใต้ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติถลาง จังหวัดภูเก็ต
- รายละเอียดหัวเสา ได้แก่ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- รายละเอียดการย่อมุมเสา ได้แก่ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากอาคารตัวอย่างที่คัดเลือกมา จะทำการศึกษาลักษณะทางกายภาพขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่เป็นหลัก เพื่อใช้ประกอบในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

4. กลุ่มบุคคลตัวอย่างที่เลือกศึกษาแบ่งออกเป็น กลุ่มสถาปนิกกับกลุ่มบุคคลทั่วไป โดยมีการควบคุมตัวแปรลักษณะทางสังคมไม่ให้ความแตกต่างกัน อันได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ (หน่วยงานราชการและเอกชน)

สมมติฐานของการวิจัย

1. รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ (ซึ่งหมายถึง องค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรม) สามารถพัฒนาได้จากการสืบสานรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยในอดีตร่วมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่

2. ค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับการประยุกต์ใช้รูปแบบองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบในอดีต มากกว่าการประยุกต์ใช้รูปแบบกายภาพที่ต่างออกไปจากรูปแบบในอดีต

3. การรับรู้และการยอมรับลักษณะไทยในงานสถาปัตยกรรม ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ทางด้านสถาปัตยกรรม โดยกลุ่มสถาปนิกสามารถทำความเข้าใจลักษณะไทยในงานสถาปัตยกรรมได้มากกว่ากลุ่มบุคคลทั่วไป ดังนั้น ค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสมระหว่างกลุ่มสถาปนิกกับกลุ่มบุคคลทั่วไปจึงมีความแตกต่างกัน เนื่องจากกลุ่มสถาปนิกได้รับการศึกษาและประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมโดยตรง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ทำการสำรวจเบื้องต้นโดยการสังเกตการณ์อาคารที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ที่แสดงออกถึงลักษณะไทยในอาคารโดยการอ้างอิงรูปแบบสถาปัตยกรรมในอดีต เพื่อใช้เป็นอาคารตัวอย่างในการศึกษา ลักษณะทางกายภาพขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่แสดงออกถึงลักษณะไทยในอาคารสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

2. ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยในอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะดั้งเดิมขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยในอดีต ที่นำมาประยุกต์ในอาคารสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่เลือกศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาลักษณะไทยและในการสร้างภาพจำลอง

3. จัดทำโครงการวิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ ตั้งสมมุติฐาน เลือกอาคารตัวอย่าง เลือกกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การกำหนดตัวแปรในการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 ตัวแปรด้านรูปแบบกายภาพ

- ตัวแปรควบคุม ได้แก่ รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ (อาคารตัวอย่างที่เลือกศึกษา) ที่ควบคุมสภาพแวดล้อมนอกเหนือจากตัวแปรด้านรูปแบบที่ทำการศึกษ
- ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตัวแปรด้านรูปแบบที่ทำการศึกษา เช่น กว้าง ปั้นลม ยอดจั่ว ค้ำยัน ฯลฯ
- ตัวแปรตาม ได้แก่ ค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสม จากการใช้อองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมในงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

3.2 ตัวแปรด้านสังคมของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม

- ตัวแปรควบคุม ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ (หน่วยงานราชการ และเอกชน) ของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ กลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไป
- ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้ การยอมรับ และความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยต่อองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมในงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

4. จัดทำเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 จัดเตรียมภาพถ่ายรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ โดยเฉพาะลักษณะกายภาพขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่จากอาคารที่เลือกศึกษา เพื่อใช้ประกอบในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

4.2 สร้างภาพจำลองลักษณะกายภาพขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมโดยการอ้างอิงรูปแบบในอดีตด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ประกอบในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

4.3 สร้างแบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลในด้านค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสม เกี่ยวกับลักษณะกายภาพขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ที่แสดงออกถึงลักษณะไทยในอาคารสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่สถาปนิกได้สร้างสรรค์ขึ้น กับลักษณะกายภาพขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยที่แสดงออกถึงลักษณะไทยจากการสร้างภาพจำลอง

4.4 ทำการทดสอบแบบสอบถาม (test-retest) จากกลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างละ 20 คน โดยใช้ CORRELATION - PEARSON PRODUCT MOMENT ในการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสมตามประเด็นที่กำหนดไว้ เพื่อใช้ในการปรับปรุงแบบสอบถามต่อไป

5. ทำการรวบรวมข้อมูลค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสมตามประเด็นที่กำหนดได้จากกลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างละ 150 คน

6. ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อควบคุมตัวแปรลักษณะทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการวิเคราะห์อายุ ใช้วิธีการทางสถิติ T-TEST ในการวิเคราะห์เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ (หน่วยงานราชการและเอกชน) ใช้วิธีการทางสถิติ CHI-SQUARE

7. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

7.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความเป็นลักษณะไทย จากการใช้องค์ประกอบและส่วนประนีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่สถาปนิกสร้างสรรค์ขึ้นเปรียบเทียบกับกรสร้างภาพจำลอง ด้วยวิธีการทางสถิติ T-TEST

7.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความเหมาะสม จากการใช้องค์ประกอบและส่วนประนีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ที่สถาปนิกสร้างสรรค์ขึ้นเปรียบเทียบกับกรสร้างภาพจำลอง ด้วยวิธีการทางสถิติ T-TEST

7.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ลักษณะไทย ระหว่างกลุ่มสถาปนิกกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ตามค่าความเป็นลักษณะไทย จากการใช้องค์ประกอบและส่วนประนีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ด้วยวิธีการทางสถิติ T-TEST

7.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการยอมรับลักษณะไทย ระหว่างกลุ่มสถาปนิกกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ตามค่าความเหมาะสม จากการใช้องค์ประกอบและส่วนประนีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ด้วยวิธีการทางสถิติ T-TEST

7.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นทั่วไป เรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ เกี่ยวกับองค์ประกอบและส่วนประนีตสถาปัตยกรรม ด้วยวิธีการทางสถิติ T-TEST และแนวทางการพัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ด้วยวิธีการทางสถิติ CHI-SQUARE

8. ทำการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะ

9. จัดทำรายงานการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถกำหนดรูปแบบที่มีการใช้ ลักษณะทางกายภาพขององค์ประกอบและส่วนประนีตสถาปัตยกรรมไทยที่แสดงออกถึงลักษณะไทยในอาคารสถาปัตยกรรมในแนวรูปแบบไทยสมัยใหม่ เช่น กาแล บันลม ยอดจั่ว ค้ำยัน การเจาะช่องหน้าต่าง รายละเอียดหน้าจั่ว รายละเอียดหัวเสา ฯลฯ

2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบอาคารสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ในอนาคต โดยมีข้อพิจารณาที่ว่ากลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไปรับรู้และยอมรับลักษณะไทยได้แตกต่างกัน ในลักษณะทางกายภาพขององค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ พร้อมกับการใช้วัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่

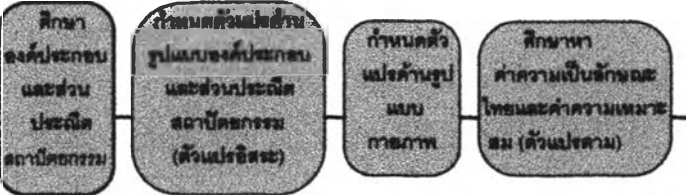
**รูปแบบ
สถาปัตยกรรมไทย
สมัยใหม่:
องค์ประกอบและ
ส่วนประกอบ
สถาปัตยกรรม**

สำรวจเบื้องต้น
- สังเกตและถ่ายภาพ
องค์ประกอบและส่วน
ประณีตสถาปัตยกรรม
ไทยสมัยใหม่

**ศึกษารายละเอียดจาก
เอกสาร**
- ศึกษาลักษณะดั้งเดิมของ
องค์ประกอบและส่วน
ประณีตสถาปัตยกรรม
ไทยในอดีต
- ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สมมติฐาน

- รูปแบบสถาปัตยกรรม
ไทยสมัยใหม่สามารถ
พัฒนาได้จากกรรณิชนาน
รูปแบบสถาปัตยกรรม
ไทยในอดีตร่วมกับ
เทคโนโลยีสมัยใหม่
- ค่าความเป็นลักษณะไทย
และค่าความเหมาะสม
ขึ้นอยู่กับการประยุกต์ใช้
รูปแบบองค์ประกอบและ
ส่วนประณีตสถาปัตยกรรม
ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับรูป
แบบในอดีต มากกว่าการ
ประยุกต์ใช้รูปแบบภาพ
ที่ต่างออกไปจากรูปแบบใน
อดีต
- การรับและการยอมรับ
ลักษณะไทยขึ้นอยู่กับ
กระบวนการทางด้าน
สถาปัตยกรรม

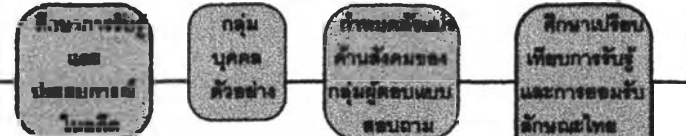

ศึกษาองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรม
- สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่
- สถาปัตยกรรมไทยในอดีต

กำหนดตัวแปรต้นและส่วนประณีตสถาปัตยกรรม (ตัวแปรอิสระ)
1. กานต
2. บันตม
3. ซอคั่ว
4. หัวแป
5. คำชัน
6. การเจาะช่องหน้าต่าง
7. ราวระเบียงคาน้ำจ้ว
8. ราวระเบียงคาน้ำเสา
9. ราวระเบียงคาน้ำช่อ
มุมเสา

กำหนดตัวแปรตามรูปแบบการภาพ
- ตัวแปรควบคุม: รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ที่นอกเหนือจากตัวแปรตามรูปแบบ
- ตัวแปรอิสระ: ตัวแปรตามรูปแบบ
- ตัวแปรตาม: ค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสม

ศึกษาหาค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสม (ตัวแปรตาม)
- จากองค์ประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรมที่สรรหามาเปรียบเทียบกับการสร้างภาพจำลอง

ศึกษาการวิจัยเบื้องต้น
- ประเด็นการวิจัยในการเรียนรู้ทางด้านสถาปัตยกรรม

กลุ่มบุคคลตัวอย่าง
- กลุ่มสถาปนิก
- กลุ่มบุคคลทั่วไป

กำหนดตัวแปรต้นและส่วนประณีตสถาปัตยกรรม
- ตัวแปรควบคุม: อายุ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ (หน่วยงานราชการและเอกชน)
- ตัวแปรอิสระ: อาชีพ ได้แก่ กลุ่มสถาปนิก และกลุ่มบุคคลทั่วไป
- ตัวแปรตาม: การรับรู้ และการยอมรับลักษณะไทย

ศึกษาเปรียบเทียบและการยอมรับลักษณะไทย (ตัวแปรตาม)
- จากค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสม พร้อมเหตุผล

เก็บข้อมูลแบบสอบถาม

แบบสอบถาม
- จัดเตรียมรูปถ่าย
- สร้างภาพจำลอง
- ทดสอบแบบสอบถาม (Test-Retest) ใ้ CORRELATION
- ปรับปรุงแบบสอบถาม
- การรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 150 คน

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

1. เปรียบเทียบลักษณะทางสังคม
- อายุ (T-TEST)
- เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ (ราชการและเอกชน) (CHI-SQUARE)
2. ศึกษาเปรียบเทียบค่าความเป็นลักษณะไทยและค่าความเหมาะสม (T-TEST)
3. ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้และการยอมรับลักษณะไทย (T-TEST)
4. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นทั่วไป (T-TEST) และการพัฒนา (CHI-SQUARE)

**สรุปผลทางวิจัยและ
ตัวชี้เสนอแนะ**

**จัดทำรายงาน
การวิจัย**

หัวข้อ

การศึกษาเบื้องต้น

ตั้งสมมติฐาน

กำหนดวัตถุประสงค์

รวบรวมข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล

สรุปและเสนอแนะ

รายงาน

แผนภูมิที่ 1.1 ขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการวิจัย